

Krystyna Susabowska
emerytowana bibliotekarka i poetka z Jeleniej Góry
Ewa Milińska
ewa.milinska@biblioteka.jelenia-gora.pl
Joanna Broniarczyk
joanna.broniarczyk@ebib.pl
JCIiER Książnica Karkonoska w Jeleniej Górze

„Poślubiona Karkonoszom”

Streszczenie: Artykuł prezentuje sylwetkę i twórczość Krystyny Susabowskiej, bibliotekarki i poetki, od 1946 r. związanej z Jelenią Górą.

Słowa kluczowe: bibliotekarze, pracownicy bibliotek, poeci, poezja, Jelenia Góra

*Podróżując wśród wierszy Krystyny Susabowskiej nie jesteśmy sami.
Słowa autorki emanują bliskością drugiego człowieka,
dotykem, ciepłem oraz przede wszystkim miłością¹.*

Krystyna Susabowska — lwowianka z pochodzenia. Na Kresach upłynęło jej dzieciństwo, tam przeżyła wojnę i powojenną tułaczkę. Od 1946 r. jest związana z Jelenią Górą. Kresowe korzenie do dziś są inspiracją, jest bowiem poetką, autorką powieści, określeń i słówek w słowniku Zofii Kurzowej *Polszczyzna Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich do 1939 roku*².

E.M.: Jest Pani Kresowianką z pochodzenia. Proszę powiedzieć jak Pani rodzina trafiła na Ziemię Zachodnie?

K.S.: *Moją całą rodziną zawsze była Mama. Rok 1946. Ze Lwowa jechało się długo, z dwumiesięczną przerwą w Przemyślu, aż dotarło się do Szklarskiej Poręby. Był to już koniec września i chłodny wiatr, który nie okazał się gościnnie. Przyznany nam domek był na końcu miejscowości, bardzo oddalony od centrum, blisko Zakrętu Śmierci, a po drugiej stronie szosy już tylko las. W jednej z naszych paczek z przywiezionym dobytkiem zdążyły zagnieździć się małe, różowe myszki. Ale w nowym domu moją największą radością była prawdziwa żywa koza. Później okazało się, że to mnie przypadło jej karmienie i dojenie. Na szczęście, siana wystarczyło do wiosny.*

Ścieżka zawodowa naszej koleżanki bibliotekarki, to praca w sobieszowskiej filii Biblioteki Publicznej, w Bibliotece Technicznej Celwiskozy, Bibliotece Naukowej Wojewódzkiej później Grodzkiej Bibliotece Publicznej, wreszcie, już na emeryturze, praca w bibliotece szkolnej. Potrzebę aktywności społecznej realizowała m.in.

¹Fragment recenzji Anny Prysłopskiej do tomiku Krystyny Susabowskiej *Podróże z dzbanem* z 2010 r.

² KURZOWA, Z. *Polszczyzna Lwowa i Kresów południowo-wschodnich do 1939 roku*. Kraków:

Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, cop. 2006. ISBN 83-242-0656-6.

w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich. Do tej pory utrzymuje kontakt z biblioteką i literaturą. Nieustannie wzbogaca zbiory Książnicy Karkonoskiej w Jeleniej Górze darami z prywatnej kolekcji nowości.

E.M.: Jak wspomina Pani początki pracy w bibliotece?

K.S.: *Moje życie nie było usłane różami, a największą miłością była biblioteka. Pracowałam w sobieszowskiej filii, kiedy jeszcze uczyłam się w gimnazjum. Potem była biblioteka naukowa zwana Techniczną w Zakładach Włókien Sztucznych. Z przykrością obserwowałam jej rozpad po 1990 r. Później praca w Bibliotece Powiatowej i przenosiny do Działu Popularno-Naukowego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Jeleniej Górze. Przeżyłam selekcje, reklasyfikacje, inwentaryzacje, przeprowadzki. Ściągałam młodzież ze szkół średnich do biblioteki.*

Autorka siedmiu tomików poezji. Publikuje swoje wiersze również w czasopiśmie i almanachach. Rzadko decyduje się na spotkania z czytelnikami w większym gronie. Szkoda, ponieważ jej spotkania autorskie to wspaniałe poetyckie podróże. W listopadzie 2011 r. sala Książnicy Karkonoskiej wypełniła się po brzegi. Promocja tomiku poetyckiego *Podróże z dzbanem* była wydarzeniem literackim w naszym mieście. Podobnie jak spotkanie z cyklu „Ars poetica” w Osiedlowym Domu Kultury we wrześniu 2009 r.

Fot. 1. *Podróże z dzbanem* — spotkanie z Krystyną Susabowską 16 listopada 2011 r.
Źródło: Książnica Karkonoska, Galeria [on-line], [dostęp 20.03.2014]. Dostępny w:
http://biblioteka.jelenia-gora.pl/galeria/pcs/susabowska_16_listopad_2011/.
Fot. Joanna Broniarczyk.

Jej gawędziarski, słodko-gorzki styl wypowiedzi sprawdził się też w prozie. W 2012 r. wzięła udział w konkursie literackim „Moja pierwsza praca zawodowa” ogłoszonym

przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu w ramach targów *SILESIANA* — *Dolnośląski Salon Wydawniczy* i została laureatką.

Wiersze Krystyny Susabowskiej ujmują poczuciem humoru i specyficznym dystansem do siebie. Pisze o rzeczach codziennych i wzniosłych, o subtelnych własnych przeżyciach, ale gdy czytamy mamy wrażenie, jakby były naszymi. Niektóre tylko pasje autorki, widoczne w jej twórczość to: Lwów — Kresy, książka — literatura, przyroda — szczególnie ukochane góry, i wreszcie ludzie. Doskonała umiejętność obserwacji ludzkich zachowań, połączona z doświadczeniem, dojrzałością i kobiecą łagodnością sprawiają, że pisząc, o na pozór zwyczajnych sytuacjach, wydobywa z nich ulotny nastrój i mądrość, jakby chwytała cząstki chwil z życia każdego z nas.

Il. 1. Najnowsze tomiki poezji Krystyny Susabowskiej
Źródło: Książnica Karkonoska, Polecamy [on-line], [dostęp 24.03.2014]. Dostępny w:
<http://biblioteka.jelenia-gora.pl/?kategoria=polecamy>.

E.M.: Na jakim etapie swojego życia postanowiła Pani nie tylko czytać, ale też pisać wiersze?

K.S.: Pisać zaczęłam już w szkole podstawowej. Jeszcze we Lwowie usiłowałam napisać opowiadanie zainspirowane twórczością Kornela Makuszyńskiego. Nauczyciel w Technikum Ekonomicznym cytował podobno moje wiersze na lekcjach, ale nie poczuwam się do bycia poetką. Nieraz zostawiałam mężowi wierszyk na stole. Nie wiedziałam, że to można drukować. Jeden, O czytelnikach, wydrukowali mi kiedyś w „informatorze regionalnym”. Potem w rozmowie telefonicznej z Marią Suchecką, poetką i dziennikarką jeleniogórską, wyszło, że piszę i tak się już potoczyło. Pierwszy autorski tomik...

Krystyna Susabowska od wielu lat pisze i publikuje wiersze i recenzuje oraz komentuje twórczość innych. Jest współzałożycielką literackiego Stowarzyszenia W Cieniu Lipy Czarnoleskiej. W jednym z tomików — *Szyszki pachnące miłością* (2010) — zwierza się nam: *Wiersze piszę od dawna, pomagały mi one przetrwać trudne, mionione chwile. „Bo ja się w wierszu skrywam czasem...”* — pisałam w swojej pierwszej, wydanej w 2006 r. książeczce zatytułowanej „Krajobraz z dziewięcioletem”.

E.M.: Jest Pani współzałożycielką, aktywną członkinią i redaktorem Stowarzyszenia W Cieniu Lipy Czarnoleskiej³. Na czym polega Wasza współpraca?

K.S.: Stowarzyszenie „Pod lipką”, to bardzo ciekawa inicjatywa. Pomagamy sobie. Dobre rady na temat moich wierszy chętnie przyjmuję. Dużo zawdzięczam, w tym względzie, Zofii Prysłopskiej.

E.M.: Na zakończenie naszej rozmowy chciałabym zapytać o najbliższe plany twórcze?

K.S.: Mam wiersze niedrukowane i sobie poczekają. Piszę, kiedy muszę.

W kwietniowym przedświątecznym numerze nie może zabraknąć wiersza poetki.

Nasz baranek

Dzisiaj baranek wyskoczył z ukrycia
I z góry na nas spogląda
Od dawna nam towarzyszy
Niezmiennie z czerwoną chorągiewką
Świąteczny, symboliczny
Z podszeptem dla otuchy
By przetrwać, zrozumieć, wybaczyć
Złapać oddech, w zadumie
Wzbogacić się łaską nadziei
Że choć schowany w półmroku
Wyskoczy znów w przyszłym roku
I patrzeć będzie w bukszpanie
Na poniedziałkowe lanie.

9 kwietnia 2012

Autorskie tomiki Krystyny Susabowskiej:

1. *Przecucia*. [Jelenia Góra]; Wrocław: Stowarzyszenie W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, 2013. ISBN 978-83-61133-54-4.
2. *Słońce skacze po górach: wiersze i piosenki*. Jelenia Góra: Ad Rem, 2013. ISBN 978-83-64313-05-9.
3. *Trzepotanie myśli*. Jelenia Góra: Stowarzyszenie W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, 2012. ISBN 978-83-61133-02-5.
4. *Wśród wierzbowych liści*. Jelenia Góra: Stowarzyszenie W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, 2011. ISBN 978-83-61133-41-4.
5. *Podróże z dzbanem*. Jelenia Góra ; Wrocław: Stowarzyszenie W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, 2010. ISBN 978-83-61133-80-3.

³Witryna internetowa Stowarzyszenia W Cieniu Lipy Czarnoleskiej [data dostępu 5 kwietnia 2014]. Dostępna w: <http://www.strumienie.eu/>.

6. *Szyszki pachnące miłością*. Jelenia Góra ; Wrocław: Stowarzyszenie W Cieniu Lipy Czarnoleskiej, 2009. (Cztery Pory Roku2009: jesień). ISBN 978-83-61133-36-0.
7. *Krajobraz z dziewięcioletem*. Jelenia Góra: Grodzka Biblioteka Publiczna; [Świeradów Zdrój]: Fundacja Gerarda na rzecz Sztuki Współczesnej, 2006. (Strumienie; 4). ISBN 83-913458-5-8.